

در ایران شهادت نهایت میهن پرستی می باشد.

گفتگوی **یان ریشارد**، استاد دانشگاه سوربن، و نویسنده کتاب (ایران، تولد یک جمهوری اسلامی)، با سیلون مویبارد، از روزنامه لیبراسیون، فرانسه، در باره مرگ ندا، دختر جوان ایرانی که به دست رژیم اسلامی به شهادت رسید. برگردان از سوسن دادرس

در کمتر از چند ساعت خبر کشته شدن ندا، دختر بیست و شش ساله ایرانی، دانشجوی رشته فلسفه، در سراسر جهان پخش شد. او هنگام برگزاری تظاهرات، بر علیه محمود احمدی نژاد، با تیری که به سینه اش اصابت کرد، در آغوش پدرش جان باخت، پخش عکس و فیلم این صحنه دردناک بر روی اینترنت، او را نماد این تظاهرات کرد. در اینترنت یاد بود هایی برای او ساخته شد، و در تظاهرات روز دوشنبه، اعتراض کنندگان عکس های او را با خود داشتند، و نام او را فریاد می زدند.

فیگارو: آیا ندا شهید به حساب می آید؟ معنی شهادت چیست؟

یان ریشارد: شهید دارای ارزش و مفهومی بسیار والا در شیعه می باشد، و بر پایه شهادت امام (حسین)، شکل گرفته است، مانند (نجات نسل انسان) در مسیحیت، که بر اساس (رنج کشیدن) مسیح می باشد. تاریخ آن به دوران پایه گرفتن این شاخه اقلیت اسلام، در سال های ۶۸۰ میلادی و کشته شدن امام حسین در کربلا بر می گردد، که در آن زمان به دست سنیان سرکوب شد. شیعیان برای رستگار شدن بایستی در عزاداری امام حسین شرکت کنند، و با ریختن اشک، در درد و رنج شهدا شریک شوند.

فیگارو: مقام شهید در ایران در کجا قرار دارد؟

یان ریشارد: در جمهوری اسلامی، شهادت نهایت میهن پرستی است. در جنگ سال های ۸۰ میان ایران و عراق، بسیاری از جوانان ایرانی (۳۵۰ تا ۴۰۰ هزار) تن زندگی خود را فدا کردند. یاد و خاطره شهدا مرتباً یاد آوری می شود، چون بنیاد رژیم بر آن استوار است. نخستین کشتار انقلابی، در ۸ ژانویه ۱۹۷۹، هنگامی که نیروهای شاه، به روی مردم در شهر قم، آتش گشودند، اتفاق افتاد، و عزاداری در روز های هفتم و چهلم برای کشته شدگان، باعث تداوم تظاهرات شد.

فیگارو: مرگ ندا چه نقشی در این میان دارد؟

یان ریشارد: در اذهان ایرانیان، برگزاری اینگونه مراسم می تواند، در بالا بردن روحیه مردم موثر باشد. علی خامنه ای رهبر جمهوری اسلامی، در پایان نماز جمعه هفته پیش گفت؛ که حاضر است در راه اسلام شهید شود، و روز بعد موسوی نیز اعلام کرد که برای دفاع از حق، آماده شهادت است.

مرگ ندا که یک زن بوده است، تأثیر بیشتری بر این سنت غمناک دارد. مرد جوانی که خود را نامزد او معرفی می کرد، بیشتر بر این احساسات دامن زد. او یاد آور شد که ندا برای رسیدن به هدفش جان باخت.

باید یادآور شد که جوانانی که در این تظاهرات شرکت دارند، دارای احساسات مذهبی قوی نیستند، ولی در همان چهار چوب سنت ها باقی مانده اند. آنها نیز از شعار های انقلابی حریفان خود استفاده می کنند.

فیگارو: بطور کلی آیا از شهید، همواره در اسلام بهره برداری می شود؟

یان ریشارد: در اسلام (قربانی جنگ) مفهومی ندارد، برای تقدس هر چه بیشتر کشته شدگان، از آنان بنام (شهید جنگ) نام برده می شود. برخی در شهادت، آثار تروریسم را مشاهده می کنند، مانند فلسطینی ها، که با آموزش هایی نیز همراه است. در یک جامعه بسته استفاده از خود کشی و فدا کردن زندگی، ابزاری در راه پیشبرد اهداف تلقی می شود.